

Vyriausybė uždarė Aliança Nacional Libertadora

Konstitucijos šventė

Liepos 16 d. suėjo metai nuo paskelbimo Brazilijos naujos Konstitucijos. Tą dieną buvo paskelbta Konstitucijos šventė.

Darbininkų streikai

Šios savaitės pradžioje S. Paulo ir kitose to estado vietose buvo prasidėję smarkūs bruzdėjimai paskelbti generalinį streiką, kaip protestą prieš vyriausybės padarytą žygį prieš darbininkus uždarant Aliança Nacional Libertadora. Kai kurių įmonių ir fabriukų darbininkai buvo išėję streikan. Bet laikraščiai praneša, kad į savaitės galą streikuoją darbininkai grįžo darban. Kaip tos žinios tikros, nežinia, nes poreitą savaitę laikraščiai buvo pranešę, kad audimo fabriko Italo-Brazilieiro darbininkai susitarė su darbdaviais ir grįžo darban, tuo tarpu darbininkai ir nemanė grįžti dirbti.

Integralistai veikia legaliai

Spaudos žiniomis pranešama, kad integralistų (Brazilijos fašistų) organizacija bus uždaryta, kaip ir aliancistų. Bet iki šiol dar tokio dekreto vyriausybė neišleido ir integralistai pasilieka legali organizacija, nors jiems kol kas mitingus daryti neduoda.

Mitingai, policija, ašarinės bombos S. Paulo

Poreitą sekmadienį aliancistai šaukė mitingą vienoje salėje minėti liepos 14 d. Policija neleido daryti susirinkimą. Kaikuriuose miesto dalyse darbininkai mėgino padaryti viešus mitingus miesto aikštėse. Bet kur tik pasirodydavo darbininkai tuojau pribūdavo policija ir neduodavo kalbėti. Ant aikštės Patriarcha policija net pavartojo ašarines bombas darbininkams išsklaidyti, kurie čia buvo susirinkę.

350 jaučių terorizavo S. Paulo gyventojus

Poreitą sekmadienį S. Paulo miestam į Ypirangos stotį buvo atgabenta 350 laukinių jaučių iš Matto Grosso. Jaučiai iš vagonų paleisti ir buvo varomi į Santo Amaro, matodoran. Bet netikėtai vienas pravažiuojantis automobilis išgąsdino jaučius, kad tie šoko į visas puses ir pasileido po visą miestą. Jaučiai išgąsdinti bėgo miesto gatvėmis ir badė žmones. Daugybė žmonių sužaidė. Kas turėjo su savim ginklą, tas galėjo atsiginti, nušaudamas laukinį gyvulį. Tokiu būdu liko užmušta 45 jaučiai. Policija ir „gaučiai“ sugavo apie 40. O virš dviejų šimtų išbėgo į laukus.

Raupstotieji užplūdo Bombėjos miestą

Iš Indijos pranešama, kad tūkstančiai raupstotųjų vyrų ir moterų nepakeldami baisaus skurdo gyvendami „Hinterland“ apylinkėse, užplūdo Bombėjos miestą. Toks raupstotųjų antplūdis sukėlė didelę baimę gyventojų tarpe.

Liepos 14 d. Francijoje

TRECIO INTERNACIONALO KONGRESAS MASKVOJE

Interpelacija atstovu bute dėl uždarymo A.N.L.

Dar tik keletas mėnesių, kaip su-siorganizavo Brazilijos Aliança Nacional Libertadora, bet spėjo sutraukti po savo vėliava žymią Brazilijos darbininkų dalį. Paleistas Aliansistų obalsis — už ekonominę šalies nepriklausomybę, valstiečių valdžią, žamę ir laisvę atrodė magiški. Stoją į Aliança visos darbininkų unijos ir pavieniai asmenys kovoti prieš kapitalistų ramstį fašizmą ir siekti užbrėžto Aliansos programoj siekius. Jon stoji visokių srovių darbininkai. Ir labai staigiai ji išaugo į milžinišką darbininkų jėgą. Bet štai suduotas jai smūgis. Liepos 13 d. respublikos prezidentas Getulio Vargas pasirašė dekretą, kuriuo Aliança Nacional Li-

bertadora centras ir visoje šalyje skyriai uždaromi šešioms mėnesiams.

Aliansos uždarymas motyvuojamas daugiausia tuo, kad ji ruošė dirvą įvesti komunizmą Brazilijoje. Bet kadangi šis vyriausybės žygis laikomas anti-konstitucinis, tai kaikuria parlamento atstovai įnešė interpeliaciją atstovų rūmams ir prašo teisingumo ministerio paaiškinimo šiame vyriausybės žygyje. Dabar šis klausimas svarstomas parlamente. Daugelis atstovų nurodo, kad vyriausybė uždarydama A. N. L. prasižengė šalies konstitucijai, kuri garantuoja šalies piliečiams laisvę išpažinti visokias idėjas.

Respublikos šventė Francuzijoje buvo kartu ir antifasistinė šventė

Poreitą sekmadienį, liepos 14 d. visa Francija šventė respublikos paskelbimo dieną. Francijos respublika buvo paskelbta 1789 metais liepos 14 d., po aštrių ir žiaurių kovų su respublikos priešais. Šiais metais toji šventė Francijoje buvo švenčiama labai iškilmingai ir skaitlingai. Dalyvavo jose prezidentas, vyriausybės atstovai, ginkluotos francūzų jėgos ir politinės partijos. Draug su tautinėmis Francijos vėliavomis plevėsavio ir raudonos vėliavos, kurias nešė socialistai ir komunistai kaip brolybės

ženklą. Francijos tautos himno Marseliezės garsai liejosi drauge su Internacirnalo garsais. Tarp įvairių kalbėtojų, kalbėjo ir francijos darbininkų „bendro fronto“ kalbėtojai, socialistai, komunistai ir įvairių unijų atstovai, visi pabrėždami darbininkų solidarumo reikšmę bendroje kovoje su bendru darbininkų priešu fašizmu, už demokratinę laisvę apgynimą.

Vyriausybė buvo pasirėngusi visiems tos dienos netikėtumams, bet šventė praėjo ramiai.

Septintas komunistu Internacirnalo kongresas

Maskvoje eina didelis pasiruošimas Kominternu (komunistinio Internacirnalo) kongresui, kuris bus septintas iš eilės nuo Sovietų įsteigimo Rusijoje. Kongrese manoma dalyvaus iš 56 šalių apie 400 atstovų. Didesnė atstovų dalis jau atvyko į Maskvą. Kongresas tęsis apie kelias savaites laiko. Bus pasakyta daug kalbų, išklaudyta pranešimai kiekvieno atstovo iš kiekvienos šalies, bus keliamos diskusijos įvairiais Kominternu liečiamais klausimais. Diskusijoje dalyvaus ir Stalinas, kuris ant savo pečių neša visą atsakomybę, kaip už komunistinės programos vykdymą ir už valstybės tvarkymą. Kongresą atidarys Kominternu pirmininkas ir

paaiškins tas priežastis dėl karių kongresas taip ilgai nebuvo šaukiamas ir dėl ko prasilenkta su Kominternu nuostatais. Pagal Kominternu nuostatus, kongresai turi būti šaukiami kas antrus metus. Bet paskutinis kongresas įvyko 1928 metais ir Kominternu vadovybės funkcijos turėjo baigtis 1930 m. Bet nežinia dėl kokių priežasčių kongresas nebuvo šaukiamas nei 1930, nei 1932, nei 1934 metais. Vadinasi, Kominternu vadai keletą metų sėdėjo kominternu niekino nerinkti. Pats pirmas kominternu pirmininkas buvo Zinovjevas, kurį Stalinas pasodino kalėjiman ant 10 metų.

Profinternu 15 metų sukaktis

1920 metais Sovietų Rusijoje įsteigta paties Lenino tarptautinė komunistų profesinė sąjunga. Tos sąjungos tikslas buvo įtraukti kuo dau-

giausia užsienio darbininkų, kuo plačiausiai paskleisti revoliucinius obalsis užsienio barbininkų tarpe už įsteigimą Sovietinės tvarkos. Bet juo tolyn tie obalsiai pradėjo blukti ir jau po 15 metų visai nustojo raiksmės „pro-

finfernas“. Minint jo 15 metų sukaktuves, net ir Sovietių spauda visai apie jį mažai paminėjo.

Naujas žemės drebėjimas Formozoj

Iš Japonijos pranešama, kad Formozos saloje įvyko vėl didelis žemės drebėjimas. Sugriauta apie 200 namų. Žuvo 53 žmonės ir sužaištų liko 143.

Mirė pulk. Dreyfusas

Iš Paryžiaus pranešama, kad liepos 12 d. Francuzijoje pasimirė pulk. Alfredas Dreyfusas, sulaukęs 75 metų amžiaus.

Dreyfusas, kaipo asmuo, nėra nieku ypatingu pasižymėjęs, bet jo vardas yra žinomas visam pasauliui.

Poreito šimtmečio pabaigoj prieš jį buvo padarytas šlykščiausias sąmokslas, būk jis pardavęs vokiečiams visas francūzų karines paslaptis. Jam buvo iškelta byla ir Dreyfus buvo degraduotas ir išgabentas į Velnio salą. Bet vėliau pasirodė, kad Dreyfus yra nekaltas.

Mirė Bolivijos eks-prezidentas

Buvęs Bolivijos prezidentas Salamonca neseniai liko pašalintas nuo prezidento vietos. Šiomis dienomis jis pasimirė.

Vos galo negavo Austrijos diktatorius

Liepos 13 dieną Austrijos diktatorius Schusching, jo žmona ir sūnus iš Vienos važiavo automobiliu į Linzą. Važiavo taip smarkiai, kad nepasijuto, kaip automobilis atsimušė į šale kelio esantį medį ir diktatorius vos galo negavo. Liko užmušta tik jo žmona. Jis pats ir sūnus sužeisti.

Sovietų Konstitucijos reforma

Pagal Senos Sovietų Rusijos Konstitucijos, ne visi Sovietų darbininkai turėjo lygias teises. Kaimų darbininkai neturėjo tų teisių, kokias turėjo miestų darbininkai. Bet dabar toji Konstitucija bus reformuota ir jau projektas yra išdirbtas. Jis dabar bus svarstomas. Naujos Konstitucijos priėmimas, reikš Sovietų Rusijos demokratizavimą.

Dideli nuostoliai nuo potvinių

Iš Kinijos praneša, kad Geltonosios upės potviniai užliejo daugiau kaip 300 kaimų ir virš milijono žmonių liko be pastogės. Nuo potvinių daugybė žmonių žuvo.

Pasto Dėzutė

V. Vikonis, K. Migonis arba J. Žitinevičius, K. Taujanskis, S. Orant, A. Ramoska, V. Tamulionis, F. Tankevičius, B. Jacunskis, J. Juodelis, A. Tankevičionė, E. Miškinis, A. Bliudžius, F. Tamulis, Fr. Juchnevičius, J. Saurusevičius.

Apžvalga

“Tautinė propaganda”

Daug kas mums netikėjo, kuomet mes rašėme, kad Lietuva prisidėjo stambiais pinigų sumas Brazilijon „tautinės propagandos“ tikslams. Taip pat ne visi mums tikėjo kuomet pareiškėdavome, kad tas sumas pinigų sunaudoja laikraštis „Lietuvis“.

Dėl tokių mūsų pareiškimų apie begėdišką valstybės išdo pinigų eikvojimą, kai kas mums primedavo, būk tai esą netiesa, kad tai mūsų leidžiamas „šmeižtas“.

Bet štai, atėjo laikas, kad patys smetoninės propagandos atstovai nusilenkė prieš seniai mūsų kartojamą faktą ir prisipažino, jog jie tikrai gauna iš Lietuvos pinigus „tautiniai propagandai“, t. y. laikraščio „Lietuvis“ leidimui.

Išvykus konsului Mačiuliui į Lietuvą, „tautinės propagandos“ atstovai su ex-kapitonu A. Majum priešaky susirūpino, kad jiems gali nutrukti taip pelningas plaukiantis iš Kauno šaltinis su litais. A. Majus, kaip „tautinės propagandos“ pirminkas, sušaukė ekstra posėdį, aptarti šiam reikalui. Į posėdį pakvietė ir laikinai einantį konsulo pareigas B. Steponaitį. A. Majus ir paklausė Steponaitio: ar bus ir toliau mokama pašalpa „tautiniai propagandai“, ar bus nutraukta. Steponaitis gi pareiškė, „kad gandai apie pašalpos nutraukimą neturi pagrindo, ir kol kas padėtis nebus keičiama“ („Lietuvis“ 28 nr).

Tai ve kam yra naudojami Lietuvos valstybės išdo pinigai. Štai kur eina Lietuvos liaudies prakaitu ir ašaromis apleistys centai! Lietuvos smetoninės vyriausybės ubagaiš pavertė Lietuvos valstietį, išvaržydama jo ne tik ūkį, namą gyvulius, bet ir prasičiausius įrankius, kaip kirvi, plak tuka, ylą ir kt. tam, kad užsienu gyvenanti „tautiniai susipratę“ svieto pareigos galėtų juodyti, purvais drabstyti kiekvieną kolonijos dorą žmogų.

Lietuvos gi ponai per laikraščius bubernija, kad jie siunčia pinigus Užsienio lietuvių bedarbių šelpimui. Melagiai! Tie pinigai eina tų pačių bedarbių plūdini. Jais naudojasi ne tas, kur iš bado sąšlayne ieško maisto likučių, o tie, kurie garbina Smetoną ir sočiai gyvena „lietuvių namuose“.

Rinks seima, bet koki?

Iš Lietuvos buvo pranešta, kad greitai ateityj bus renkamas Lietuvos seimas. Šitokia žinia daugelis sutiko su džiaugsmu, manydami, kad jau ateis galas Smetoniniai savivaliai Lietuvoje. Bet rimtai pagalvojus tokiam galui vargiai galima tikėti. Švogerių diktatūra įpratusi be jokios atsakomybės valdyti šalį, negi duosis save pažaboti? Iš tikrųjų taip ir bus. Nes vidaus reikalų ministeris užsienio žurnalistams pareiškė: „Seimas bus siąs renkamas visai skirtingos sistemos, ne toks, koks seniau buvo“.

Koks tas seimas bus, neišku, bet galima spėti, kad jį rinks „patentuoti“ piliečiai. Seimo „rinkimai“ bus tokie koki buvo prezidento „rinkimai“. Vadinasi, bus ne Lietuvos seimas, o smetonininkų buožių seimas.

Smetona paleis Voldemara

Smetona viegi savo bičiulio A. Voldemaro gailsi. Dabar vyriausiasis tribunolas svarstė Voldemaro kasacijos skundą ir tą bylą gražino apeliacijos rūmams iš naujo persvarstyti. Teigi Voldemaro byla už ruošiamą sukilimą praeitais metais bus išnaujo nagrinėjama ir, greičiausiai, kruvinoji Lietuvos erkė išeis laisva. Tai, mat nori Smetona.

Liepos 14 diena

Liepos Keturiolika diena yra ne vien tik tautinė Francūzijos šventė -- pasiskelbimas Francūzijos respublikos, bet taip pat ją galima laikyti ir tarptautine švente, ypač prispaustosioms liaudies masėm, kurios velka nekarūnuotų despotų jungą.

Kaip gilių viduramžių gadynė yra juodas istorijoj lapas dėl baisaus dvasiškijos absoliutizmo, -- taip vėlesni laikai juodinas istorijos lapus karūnuotą despotų absoliutizmas ir neribota savvalė su pavaldiniais.

Valdomų despotų kumėtis slėgė vis labiau prislėgtąjį liaudį, smulkius valstiečius ir meščioniją. Nepakeliamas vargas, skurdas ir badas diena iš dienos gilėjo. Mokesčiais ir visokiom karališkom prievolėm slėjami vidutiniai gyventojų sluogsniai ėjo prie amžino haukroto, buvo pamerkti išnykti. Karaliai gi ir visokie kunigaikščiai iš jų vis dar daugiau reikalaujo. Jų dvaruose ir rūtuose ėjo nepaliaujami lėbavimai. Juoda naktis laikė apgaubusi Europos kontinentą. Lėbavimai ir nepaliaujamos orgijos karalių rūmuose ir jų dvarikiuose ir pasihaisėtina skurdo našta valstiečiuose, negalėjo ilgai taip tvirti. Turėjo būti koks nors alas absoliutizmui ir neribotai valdony savivaliai.

Ir aštuonioliko šimtmečio pabaigoje tai vienur, tai kitur pasigirsta prislėgtųjų balsai.

Europoje prislėgtųjų balsas pasigirsto Francūzijoje. Vidutiniai gyventojų

sluogsniai lyg perkūnu trenkė į lėbavjančių despotų sostes. Išiveržė pavergtos liaudies laisvės troškimas galinga revoliucijos liepsna, kuri sutriuškino Liudvikų galybę ir ziaurų despotizmą. Išlaisvinta liaudis ir pasiskelbia Francūzija respublika. Tai buvo 1789 metais liepos 14 d.

Francūzijos liaudis parodė visos Europos despotams savo galią.

Tai buvo daugiau kaip prieš pusantro šimto metų. Bet toji kova už laisvę dar ir šiandien gyvena. Jei daugumas karūnuotų despotų nusiritu nuo savo sostų, tai šiandien jų pėdomis nekarūnuoti diktatoriai, „tautos vadai“, kurie liaudies iškovotas demokratines ir konstitucines laisves vėl užsmagė, liandį pavergė. Dėl to ir šiandien 1789 metų liaudies kova dar yra gyvena. Fašizmo pavojus ir yra ta darbininkų ir visų valstiečių kova už savo teises, už konstitucines ir demokratines laisves, prieš nekarūnuotų valdovų diktatorių despotizmą.

Francūzijos darbininkai, valstiečiai ir smulkioji meščionija supranta tą pavojų ir todėl susibūrė į vieną frontą kovai prieš augantį fašizmo pavojų. Savo jėgas jie ir demonstravo peraitą sekmadienį, liepos 14 dieną, parodydami „kad jie yra pasiryžę nusukti kiekvienam despotui spranda, kaip ir 1789 metais, jei tik bandys kas jų laisvę pavergti“.

A. Vainibutas.

KAIP VARGSTA LIETUVIAI VILNIUJE

Darbo biržoje

Toli, miesto periferijose, randasi darbo biržos „namai“. Didelis, spygliuota viela aptvertas, kiemas. Nešvarios purvinos daržinės.

Kasdien, nuo 6-tos ryto iki vėlaus vakaro, pilna čia žmonių. Visi ieško darbo. Vilniuje 6 000 registruotų bedarbių. Registruotų... O kiek neregistruotų? Ilgos eilės stovi ir laukia. Laukia, kada juos užregistruos, kad galėtų gauti prie viešųjų darbų į du mėnesius 6 dienas darbo.

Sešias darbo dienas po dviejų mėnesių laukimo. Ir tai gerai -- kam pasiska gauti...

Langelis bedarbių inteligentų. Daktarai, inžinieriai, buvę gimnazijų mokytojai, studentai... Ieško darbo Darbo, kokio nors darbo...

Registratorius uždaro langelį. Daugiau neregistruoja, vienas išbėga iš eilės ir stūmiasi prie langelio.

— Prašau mane užregistruoti! — Aš turiu nuo Pilsudskio laišką — atsikerta bedarbis.

Registratorius pabąla. Pradeda mandagiai teisintis. Vogčiomis pasižiūri į

laiskų voką, ant kurio aiškiai matosi: „Civilinė mar. J. Pilsudskio kanceliarija“.

Tai tulas Varšuvos politechnikos studentas. Su tokia „protekcija“ jis neabejotinai gaus „darbo“ ženkmas, apgavę registratorių, skaičiuoja uždarbi; 6 dienos po du zlotu, viso 12 zlotų, reiškia po 20 skatikų į dieną. Laiskas, tiesa, nuo Pilsudskio, bet ten aiškiai parašyta „asmeniniais reikalais į marš. J. Pilsudskį nesikreipti“.

Kiti bedarbiai pikti, nes neturi voko su užrašu: civilinė marš. Pilsudskio kanceliarija.

— Ir kurlų velnių jūs čia suvažiavote iš Varšuvos, Krokuvos ir kitų pakampijų -- piktinasi tulas vietos bedarbis.

— Polonizuoti „kresus“? Jūs tik badą didinant. Čia ir be jų, „glodunorų“ pakanka! Ieikam čia kultūra nerūpi. Čia kiekvienas nori tik pavalyti. Sočiai pavalyti, -- štai mūsų troškimas!

Langelis užsidaro. Bedarbiai skirstosi. Liudni. Ir vėl reikės anksti rytą keltis ir laukti, kol užregistruos, kol gaus 6 dienas darbo į du mėnesius.

Rusu pabėgėliai galės grizti

Iš Maskvos pranešama, kad Sovietų vyriausybė rimtai susirūpinusi išleisti plačią amnestiją rusų emigrantams. Prieš keletą dienų komisarų taryba Leningrade šitą dalyką svarstė ir pagrindiniai nutarta rusams emigrantams atidaryti duris į Sovietų Rusiją tiems, kurie prieš palikdami Rusiją nebuvo seseni, kaip 15 metų amžiaus. Vadinasi, galės grizti Sovietų Rusijon tie, kurie prieš išbėgdami buvo jaunesni penkiolikos metų.

Tuo norima į Rusiją suvilioti visus jaunuos rusus emigrantus gydytojus, inžinierius, geologus ir kitus mokslo žmones.

Kadangi Sovietų statyboje dirba daug svetimšalių, tai dabar Sovietai nori tų svetimšalių nusikratyti ir gauti savų žmonių. Žinoma, tai susiję su tais milijonais, ku jie išmokami Amerikos ir

kitų šalių inžinieriams, kurie daug pinigų iš Rusijos išgabena.

Rado 16,000 papildomų išiekvojimų

Neseniai Kauno apyg. teismas sprendė bylą buv. karių ekonom. b-vės maisto sk. vedėjo Juozapavičiaus bylą. Jis pripažintas keitu išiekvojęs apie 21.000 litų ir nubautas 3 met. sunk. darbu kalėjimo. Bet pirmosios bylos dar neišsprėndus Juozapavičiaus veiklą tikrinant rasta apie 16.000 lt. papildomu išiekvojimu. Kauno apygardos teismo tardytojas p. Burakas dėl tų išiekvojimų daro tardymą.

Romanovu dinastijos galas

Caro Nikolajaus II ir jo šeimos paskutinės dienos ir mirtis

(tąsa)

Caras Tobolske

Pirmasis mėnuo caro šeimynai buvo ramybės mėnuo. Caras pietavo, skaitė, vaikštinėdavo, darydavo truputį gimnastikos ir mokino sūnų Aleksiejų istoriją. Specialūs pamaldos laikyta miestelio cerkvė Nikolajui ir jo artimiesiems, ir jiems buvo leidžiama eiti į cerkvę. Spaudė treminis tik monotoniškumas gyvenimo, ypač beveik visai negaunant žinių iš pliesnio pasaulio.

Pirmi besiantinančios audros ženklai pasiredė rugsėjo mėnesį atvykusi Tobolską dvieims neujiems komisarams, būtent Nikolajui ir Peankratovui, kurie užėmė Kobylinskio, iki tol sargybos viršylos vietų, o Kobylinskį padėjo pavaduotojo vieton.

Prasidėjo tremtinių persekiojimas. Ant sienų namo, kuriame tremtiniai laikyta, ir ant tvoros aplink tą namą ėmė rodyti įzeidžiantys tremtinius užrašai. Kareiviai liovėsi salutatavę carui, kai šis eidamas pro šalį salutuodavo jiems. Carui įsakyta nusiimti epauletus ir t. p.

Tuo tarpu vadinamoj Europoje Rusijoje dalykai virė, konkuliavo. Lenino balsis paleistas iš Kšesinskos -- buvusio caro mylėtinės -- rūmų balkono „taika žemė ir galia liaudžiai“ atrodė magiškas, visiems lengvai suprantamas. Kaungaris bolševizmas augo galia ir bergainiui paėmė viršų.

Nikolajus Romanov ir jo šeimyną atsidūrė arčiausiu savo priešų rankose. Vasario 9 d. 1918 m. bolševikiški karėviai išvyjo laikinuosius valdžios atstovus Pankratovą ir Nikolajų. Prasidėjo didelis tremtinių varžymas.

Atimta iš jų kava, pienas, sviestas ir cukrus. Tačiau tikru prologu ekecijoje ir jo šeimos dramatiniam galui buvo balandžio 22 dieną. Tos dienos vakar scenoj pasirodė dar vienas asmuo -- Vasili Vasiljevič Jakolev, kaip komanduojas 150 raitėlių.

Buvo vėlu ir tamsu, kai jis atvyko į Tobolską. Dėliži vėlaus laiko naujasis pribuvėlis pernakvojo Karnilovo namuose, skersai gatvės nuo namų, kur laikyta Romanovai.

Rytmetį balandžio 23 d. jisai patiekė naujosios Sovietų valdžios išduotas dokumentus Romanovų sargybos prižiūrėtojui Kobylinskiui. Porą dokumentų adresuotų Kobylinskiui liepė jam paduoti tuojau, bet kuriam Jakolevo paliepimui, o tretysis įgaliavo Jakolevą ypatingai svarbia misija.

Ši Jakolevo misija tapo paskelbtu carui balandžio 25 dieną.

— Aš turiu pareikšti jums, -- tartė Jakolev Nikolajui II, -- kad esu specialus Maskvos Centralinio Pildomojo Komiteto įgaliotinis ir kad mano uždutis yra išgabenti jus ir visą jūsų šeimyną iš Tobolsko. Kadangi tačiau jūsų sūnus serga, tai aš aplačiau kita įsakymą, kuris liepia jums vienam apleisti Tobolską“.

Nikolajus atsakė: „Aš nevyksiu niekur iš čia“.

Jakolev argumentavo: „Prašau neatsisakyti. Aš esu priverstas išpildyti įsakymą, jei jūs atsisakysite, tai aš turėsiu arba išvežti jus įėga, arba rezignuoti. Jeigu rezignuosiu, tai jie gali nutarti atsistūti mano vieton kita, mažiau patraukli žmogų. Būk tamsta ramus, aš atėkau savo gyvastimi už tamstos saugumą. Būk priiruošęs, mes išvažiuojame rytį ketvirtą valandą“.

Dr. R. Oliva

ADVOKATAS

Daro šamadas ir Naturalizacijos prieras

Rua do Carmo, 18 - 1 aukštas, tel. 2-4752.

MICIURINAS

Birželio mėnesio pradžioje Mičiurinske mirė eugenikas -- holtikulūristas -- Ivan Vladimirovič Mičiurinas. Savo darbu jis buvo paskilbęs ne tik S. Rusijoje, bet ir visame pasaulyje. Kitų šalių agrikulūristai lankydavo jo sodus ir daržus kiekvieną metą.

Mičiurinas mirė sulaukęs 80 metų. Savo profesijos jis išmoko nuo savo tėvo.

Mažas Mičiurinas lankė Riazanians gimnaziją. Bet vieną kartą per didelį šaltį jisai nenusiėmė kepurės prieš gimnazijos direktorių ir liko iš gimnazijos pašalintas. 1875 metais jo šeima parakėlė į Kazlovską. Ten Ivanas išdirūpino sklypą žemės ir 1883 metais pradėjo trūsti jame, augindamas visokius vaisius, kurių iki šiai dienai jisai išvystė apie 300 naujų veislių.

Prie caro valdžios Mičiurinas buvo mažai žinomas pačioj Rusijoje. Valdžia jam jokios paramos nedavė. Dvasiškija gi smarkiai atakavo jį, kaip «antikristą», nes jis «darkęs dievo tvartinus» ir manęs, būk esąs «kytremis už dievą». To laiku vaisius jie laikė «tobuliausiais dievo tvartiniais». Sviestiškioji gi dažnai Mičiuriną pašiepavo, lyg «nepilnaprotį». Ir pats Mičiurinas apie save sakė, kad jis gali suprasti ir pilnai jam tikėti tik Darvinas, evoliucijos mokslininkas.

Sovietų vyriausybė įvertino Mičiurino darbus. Sakoma, kad jį «atrado» 1922 metais pats Lėninas ir pasiuntė Kalininą, jį atlankyti. Sovietų valdžia jam davė daug žemės eksperimentaliniam darbui, davė apmokamus pagelbininkus ir suteikė viso-

kiom elektrinėm mašinom ir aparatais, kurių pagalba Mičiurinas darė visokius bandymus su augalais. Kada Mičiurinui sukako 80 metų amžiaus, daug žmonių aplankė jį. Paklaustas Mičiurinas, ką jis norėtų iš valdžios savo labui, jis atsakė, kad visko turįs, tik norįs leidimo laikyti šautuvą sodo apgynimui nuo valkatų!

Tarp daugelio jo pagerintų vaisių, gėlių bei daržovių srity, galima paminėti vinuogės, kurios nebijo šalčio ir gali augti net Maskvos klimato. Toliau eina všnios, kurias Mičiurinas išrutuliojo ir kurios paplito net kituose kraštuose. ypač Amerikoje. Tas pat galima pasakyti ir apie grūšias, obuolius, citrinas ir apelsinus, kurie net gali augti šaltame klimato. Mičiurinas taip išvystė šilto klimato vaisius, kad jie auga neblogiau ir Rusijoje. Jisai paimdavo šiltų kraštų vaisinį medį ir įskiepdavo jo šakele į giminingą medį, augantį šaltame klimato. Daug tokių bandymų jam nepasisekdavo, bet Mičiurinas nenusimindavo, jis dirbo toliau, kol jam pavaldavo atsiekti tai, ko jis troško. Tokiu būdu Mičiurinas išaugino apie 300 naujų vaisių veislių.

Amerikiečiai Mičiurinui siūlė virš 30 tūkstančių dolerių metams algos, kad tik jis eitų į Ameriką ir ten dirbtų. Bet Mičiurinas atsisakė parokšdamas, kad jis ne dėl pinigų dirbęs.

S. vyriausybė jo vardu padavino tą miestą, kuriame jis gyveno -- iš Kozlovsko padarė Mičiurinską. Be to, už nenuilstamą triūsą buvo apdovanojtas Garbės mokslininko vardu ir Lenino bei Raudonosios Vėliavos ordenais.

Apie pasaulio dora

Daug visur kalbama apie pasaulio dorą. Bet kas yra daroma jos palaikymui? Kas yra toji dora?

Ar dar ir šiandien nežino pasaulis, kad vargai nustūmia žmogų ant paskutinio moralybės laipenio? Vaidmainiavimų mokinama pasaulį dorybės!

Ką valgo ir kuom apsidengia šiandien vargšas, kuomet pasaulis lūšta nuo pertekliaus? Žmogui, kurį visą amžių ėda skurdas, badas, kuris yra visų paniekintas ir beteisus, kurį «dorasis» pasaulis pavertė savo gyvuliu... Ar gali jam būti gražus ir brangus tas pasaulis su visomis savo «dorybėmis»?

Dabar visko pasaulyje yra perteklius, bet ne visiems; darbo žmogui visomet nedateklus: artojas ne-

turi žagrės, vežimo, gyvulio, o mes verčiami dirbdintis kulkosvaidžius, šautuvus, patrankas. Vietoj dirbus vargšam puikius rūmus, palocius kur jie galėtų žmoniškai gyventi ir pasaulį mylėti, mes budajame karo laivus, tvirtoves, fortus, ir tuos pačius žmones gyvuliais paverčiame. Ir akyvaizdoje šito, ko mes norime iš žmonių? Kokios doros ar moralybės laukiame? Kam dar ir kalbėti apie dorą?... Aš net pykstu, girdėdamas apie tai... Iš žmonių nori žmoniškumo -- patys gi žvėrys!

ALB

Skaitydamas

Aidą.

Žinosi

Viską.

PAVOJUS AMERIKOS ATEIVIAMS

Amerikos kongresas svarsto įstatymo projektą išdeportavimui iš Amerikos visus ateivius nepiliečius

Amerikos Jungtinių Valstybių patriotai sumanė naują būdą pašalinti šalyje nedarbą -- tai išdeportuoti visus svetimsalius, kurie nėra priėmę šalies pilietybės. Tam tikslui jau yra įneštas kongresan įstatymo projektas ir kuris bus svarstomas ar jis priimti ar ne.

Minėtas projektas sako, kad joks svetimsalis neprivalo užimti darbo, kurį gali dirbti pilietis. Nes esą, jeigu svetimsalių Amerikoje nebūtų, tai nedarbo klausimo irgi nebūtų. Vokietija, Francūzija, girdi apsisvalė nuo svetimsalių, išdeportuodama juos ir tuo būdu nedarbas tose šalyse esą sumažėjo. „Tai kodėl gi mūsų šalis negalėtų apsisvalyti nuo svetimsalių?“ -- šaukia Amerikos patriotai.

Yra manoma, kad žemesniuose kongreso rūmuose šis įstatymo projektas, gali būti priimtas, nes jį remia daug kongreso atstovų. Gi spauda apie šitą žiaurų sumanymą atsiliepia nepalankiai.

Laikraštis „Herald“ rašydamas apie šitą sumanymą, jame randa ne gerąsias, o tik blogiasias puses ir sako, kad toks sumanymas, -- tai ūpu, o ne protų vadovavimasis. Nes

„... su kiekvienu svetimsaliu, kuris norima išvaryti iš darbo, kartu turės išvažiuoti jo žmona ir vaikai. Šitokia išėvybė vargiai palengvintų namų savininkui išnomuoti savo namą, pardavėjui parduoti drapanas, fermeriui susirasti rinką savo ūkio produktams. Kitaip sakant, kiek mes laimėtume darbų, tiek mes pralaimėtume vartotojų“.

Toliau tas pat laikraštis pažymi, kad toks įstatymas yra nepadorus ir nežmoniškas:

„Kaip pilnateisiai piliečiai, ame-

rikonai turi teisę prašalinti iš savo krašto kiekvieną nepageidaujamą svetimsalį. Bet jeigu mes ir turime teisę, -- sako tas laikraštis, -- taip pasielgti, tai visgi būtų labai žiauru ir beširdiška rauti ir varyti vyrus ir moteris, kurie jau susikūrė čia namus ir veda švarų ir padorų gyvenimą. Pagaliau, kuogi jie mums prasikalto? -- klausia laikraštis ir duoda tam atsakymą, -- vien tik tuo, kad jie patikėjo mūsų išdidžiam pareiškimui, kad Amerika yra laisvės ir laimės šalis, prispaustųjų užvejis“.

Esant tokiems balsams, žiaurus įstatymo projektas prieš svetimsalius gal ir nebus priimtas. Bet jau vistiek svetimsaliams jau yra ta baimė, kad jie gali būti išdeportuoti iš Amerikos, ypač kuomet šis klausimas pradėtas kelti kongrese.

Socialistų Internacionalas apie Europos padėti

BRIUSELIS. Socialistų Darbininkų Internacionalo biuras, kuris gegužės 8 d. turėjo savo posėdį, priėmė rezoliuciją, kurioje pataria sukelti viso pasaulin viešąją nuomonę prieš Vokietijos užsienių politiką, nedelsiant sudaryti Europos nepuolimo sutartį ir savitorpio pagalbos sutartį, kuri būtų palikta Vokietijai atvira. Rezoliucijoje pritariama Dunojaus pakui tik su sąlyga, kad jis neremtų Vengrijos revizionistų ir Habsburgų grąžinimo į sostą. Rezoliucijoje taip pat reikalaujama, kad tarptautinė atsiginklavimo konferencija kuo greičiausia vėl pradėtų savo darbus.

Kol ne vėlu-pasiskubinkit!

NAMAI AUGA KAIP GRYBAI PO LIETAUS ANT

QUINTA DA PAINEIRA

IPIRANGOS RAJONAS. Tarp stočių: S.P.R. Ipiranga ir V. Prudente
Bonde 32 -- Praça de Sé.
Zemė ilgam išsimokėjimui. -- Be palūkanų. Sutelkiame namų statybai medžiagą. Raštinė ant Vilos:
Rua São Roque, 464

MOTIEJUS IVANAUSKAS.

PETRAS CVIRKA.

Prišvilptas Velnias

(Iš «Saulėlydis Nykos Valsčiuje»)

(Tąsa)

-- Vork, tik vork, -- pamatysi kai nusineš velnias, -- purtė ji.

-- Aš bijau... Man nereik... -- kabinamas ant motinos kaklo bliovė Vincelis.

Tuo tarpu vėl pabarškino.

-- Tylėk. Jei nenuilsai, atiduosiu velniui ir tegul nešasi.

Motina atsistojo, apklojo vaiką.

-- Palauk, aš užpiudinsiu velnią.

Ji tik paklode užsisupus išlipo pro langą, vis sakydama:

-- Uži, Margiau, uži!

Vaikas ir per antklodės kraštą, viena akim, drėbėdamas pamatė, kaip motinos šešelis susilėjo su kitu tokiu šešeliu ir dingo.

Dang klausinėjo vaikas apie velnią motinos. O ji jam sakė:

-- Matai, nereikėjo švilpt. Būtų jau išsinešęs tave, jei nebūčia šuniu nupiudžiusi.

-- Aš nebešvilpsiu, mamyte, daugiau...

Vincelis jau būtų velnią užmiršęs, jei nepavasaris. Toks ankstyvas pavasaris.

Marijona vėl barė vyrą:

-- Nusibodo man per žiemą. Šonus nugulėjau ant briaunos. Dieve neduok su tokiu. Atsigula ir knarkia.

-- Kas man galvoj.

-- Nė vienos nakties jis nepakalbės, nepašnekins. Ar tau širdį skauda, -- jam visviena. Nepasidžiaugsi su tokiu kerplėša. Tai Jau molio vyras! -- gale kojų susirangiusi barėsi Marijona.

-- Tu nori, kad tau nugarą kasyčiau. Duok, -- pakasysiu.

-- Eik sau, klba kaip kvailas. Savo pasikasyk. Knarklys.

-- Ponia atsirado. Vis jai nego-

rai, vis smirda, tai vis kojos juodos. Dirbtum kaip aš per dieną -- kvėpėt tau ir mėšlas pradėtų!

-- Ar aš nedirbu? Sakytum laisva vaikštinėju. Tau reiktų žlugtą žlugti per dieną -- pamatytum. Mainykiva darbais. Eik, kepk duoną, plauk baltinius milžk karves, nešiok vaiką.

-- Mainykiva. Suark rytoj iki pusryčių dobilienos dryžių.

Marijona palingavo galvą:

-- Kiekvienas savo darbu skirtas, bet kad žmogus norėtų -- būtų laiko ir kojos nusiplauti, ir galvą susišukuoti.

-- Ką čia vapi!

-- Nu ir negulėsiu su tavim.

-- Gulk po lova.

-- Viduje trošku, o čia lyg tyčia smirsta drypsodamas -- eisiu į kamara.

Ji atsistojo. Pasiėmė vaiką. Ser va gulėjo rankas atlaužęs. Jo kojos kysėjo iš po baltos antklodės. Didelės gyslotos. Tarpupirščiuose pilna žemių.

Petras nesoniai tik grįžęs iš a-

rimo.

Todėl kai ji tik peržengė kameros slenkstį, Petras knarkė, kaip po gerkle piauamas.

Kamaros langas atviras. Už prūdu kilo vaiskus vėjas, pilnas vos girdimo skambinimo. Vinceljį ji du kartą šiltai užklojo, o save du kartu nuklojo. Ir rangėsi lovoje.

Sudėdant miegui akis, Marijona išgirdo už lango tyliai, lyg per sapną, kvatojant. Tai kvatojo gegužis diemedžio šakose tupėdamas, kvatojo pavasaris.

-- Ach, ach, -- dūsavo ji ir negalėjo užmigti.

Tik vaikas miegojo prie jos. Ramiai.

Vaikas staiga pabudo kažkieno stumtelėtas. Ir iš karto, mažas akis praplėšęs, pamatė daug rankų. Dvejos rankos, kurios buvo motinos rankos apkabinusios -- storos, juodos, plaukuotos. Motinos rankos baltos baltutės, bet jas laikė ir gnaibė plaukuotos rankos.

[bus daugiau]

Lietuvos Naujienos

Pasaulinio lietuvių kongreso ruoša

Pasaulinis lietuvių kongresas Draugijos užsienio Lietuviams Remti pranešimu jau galutinai aiškėja. Yra žinių, kad kongresas atvyks iš visų žemės vietų. Atstovus siunčia, kiek pajėgdamos, visos organizacijos, ypač Šiaurinės Amerikos. Be organizacijų atstovų žada atvykti nemaža menininkų ir sportininkų. Žada atvažiuoti ištisi chorai (pav. iš Rygos apie 300 asmenų) ir sportininkų komandos.

Ruošiama spaudos paroda, kurioje visi lietuviai prašomi siųsti ypač retus raštus, spaudinius. Jie tiekiams bus gražinti. Numatomas ir spaudos darbininkų kongresas ar susibuvimas.

Kongresas žada atvykti iš labai tolimų vietų, kaip pav. Mandžūro, P. Afrikos, P. Amerikos, o gal ir Australijos.

Kaimo darbininkai Kaune negaus darbo ir prie sezoninių darbų

Įmonės ir fabrikai esą Kauno mieste jau kuris laikas nepriima į darbą žmonių, kurie Kaune yra išgyvenę mažiau, negu trejus metus. Bet vasaros metu daug dirbama įvairių sezoninių darbų, ypač statyba pagyvėja. Prie sezoninių darbų priimami ir iš kaimo atvažiuavę darbininkai, tuo konkurduodami miestiečius darbininkus, nes kaimiečiai ypač pakaunės gyvenvietojai dirba žymiai pigiau.

Atitinkamos įstaigos susirūpino, kad ir prie sezoninių darbų atvykę iš kaimų darbininkai nebūtų priimami. Tas reikalas manoma tvarkyti per sąvalbybę ir vyr. statybos inspekciją.

Lito pastovumas bus išlaikomas

Min. pirm. p. Tubelis savo kalboje, pasakytoje 16-VI --- Tauragėje; tarp kitų ūkiškų klausimų palietė ir mūsų lito pastovumo klausimą. Jis pabrėžė, kad lito pastovumą reikia palaikyti, net jei reiktų ką kitą paaukoti.

Nori gauti Lietuvos gintaro koncesija

Nors Lietuvos pajūry ir yra nemaža gintaro žaliavos, tačiau trūkstant kapitalų gintaro gamyba ir eksportas nėra išplėsti.

Gintaro gamybos ir eksporto

srityje Lietuvai smarkiai konkuruoja vokiečiai. Dabar viena anglų firma kreipėsi į atitinkamas mūsų įstaigas, prašydama atiduoti jai koncesiją Lietuvos gintarą apdirbti ir eksportuoti. Antra taip pat anglų firma siūlo Lietuvoje įsteigti gintarui apdirbti ir eksportuoti akc. b-vę.

Abu pasiūlymai dabar svarstomi.

Nuteistieji sunkiųjų darbų kalėjimu turės savo bausmę faktiškai atlikti darbu

Kaip žinoma mūsų teismų praktikoje taikomos bausmės sunkiųjų darbų kalėjimu. Tačiau daugelis nuteistųjų faktiškai ištisus metus kali be jokio darbo. Dabar nustatyta šį reikalą pertvarkyti taip, kad visi nuteistieji sunkiųjų darbų kalėjimu, jeigu jie sveiki, sau dirbdami bausmę atliktų.

Šių metų pasėlių būklė Lietuvoje

Kiekvienais metais Lietuvoje pasėlių būklė daug pareina nuo pavasario oro. Šiomet pavasario oras pasėliams buvo labai nepalankus. Pirmieji laukų darbai prasidėjo žymiai vėliau, negu kitais metais. Pavasario laukų sėja buvo pradėta balandžio mėnesio pabaigoje. Iš pradžių oro sąlygos sėjai buvo gana palankios. Tačiau gegužės pradžioje oras staiga pablogėjo ir privertė visus sėjos darbus nutraukti. Kai kuriose vietose net buvo iškritęs sniegas ir ištikusios šalnos. Toks oras smarkiai pakenkė žiemkenčiams ir jau pasėtiems vasariniam pasėliams. Ypač smarkiai nukentėjo antramečiai dobilai. Kai kuriose vietose jie buvo visiškai sunaikinti.

Žiemkenčiai jAVai šiuo metu atrodo neblogiausia. Tokio jų atrodymo daug kas ir nelaukė. Ruduo Lietuvoje buvo ilgas ir šiltas. Žiemkenčiai pasėliai, ypač rugiai, buvo gerojai išėję. Tačiau žiema pasitaikė vidutiniška. Sniego buvo neperdaugiausia. Vis dėlto rugiai, kurie buvo žymiai išėję, šiuo metu atrodo blogiau už tuos, kurie buvo mažiau išėję. Žiamkenčiai kviečiai rudenį atrodė gana gražiai. Jų augimą sukliudė gegužės mėnesį netikęs oras. Bet manoma, kad orams atšilus, žiemkenčių kviečių būklė pasitaisys.

Vasarinių javų dygimui oro sąlygos buvo nepalankios. Didelės šalnos ir sniegas jų dygimą sutrukdė. Tačiau dabar atrodo, kad jie pasitaisys. Iš viso pasėlių būklė nėra tokia

Kas daryt isvarzytam ukininkui?

Ekonominio krizės sunkumus tur būt, pirmieji pajuto ūkininkai. Tas «kryžius» ne vieną ūkininką su 6 -- 8 mažais vaikais privertė apleisti savo mielą, samanotą giminės pastogę. Anksčiau, kada buvo geri laikai, kurie žadėjo tiek daug ūkininkui šviesios ateities, ūkininkai nieko blogo nemanydami, skolinis pinigų, gerino savo ūkius, inventorių ir tt., kad tikta geriau pasirodytų, būtų pažangesni ir naudingesni valstybei bei visuomenei. Niekas nei manyti nematė, kad tas pats kviečių centneris, už kurį buvo mokama po 30 -- 40 litų reikės atiduoti už 7-9 lt. O kas dabar? Tas pažangesnis ūkininkas šiandien su savo ūkiu turi atsiveikinti ir pasilikti be mažiausio pragyvenimo šaltinio. Kokią naudą jis atneš valstybei ir kokie piliečiai išaugs iš tų jo mažų vaikų?

Tokios šeimos materialė būklė yra be galo sunki. Negana, kad

iš to ūkininko atėmė ūki, kurį pardavus iš varžytinių, tik pusę padarytos ant to ūkio skolos nepadengė, bet kreditoriai nelaukdami suspėja išvaržyti ir jo inventorių, be ko ūkininkui it kurpiui be plaktuko ylos ir adatos (Toliau smetoniška cenzūra išbraukė Lietuvos ūkininko skundą. Mat, Lietuvos ponams labai nemalonu girdėti tokie dalykai. Po išbraukto cenzūros straipsnio keliasdešimt eilučių, seka toliau tas pats skundas — „Liet. Aidas Br.“ Redakcija).

Reiktų sustabdyti nors dviejams metams iš varžytinių ūkių pardavimą, nes lakštai neišgelbėti ūkių nuo skolų; nubraukti arba kitaip sunormuoti skolos dalį, neleisti perduoti iš varžytinių inventorių ir padėti toms šeimynoms, kurios jau yra išvaržytos ir paliktos be pragyvenimo šaltinio Dievo valiai, suteikian pirmenybę nors darbo gauti.

«L. Ū.»

bloga, kokios buvo laukiama pavasario pradžioje.

Nusižudė negarbingoj vietoj

Panevėžy buvo rastas išeinamoj vietoj nusinuodijęs Antanas Seškus, 30 metų amžiaus vyras.

Subaknratavo klerikališkas knygynas.

Žem. Naumiesty pavasarininkai buvo atidare knygyną, kurį pripildė klerikališkoms knygomis ir visokiomis brostvomis. Bet žmonės tokio tavoro nepirko ir knygynas turėjo paskelbti bankrutą.

Krikštynos be naujagimio

Naktiniškių km., Šiaulėnų valst. Vyras ir moteris susitarę pastatė vietoj seno medinio akmeninį kryžių suvo lauke. Ta proga pasidarė alauz, pasikėpė pyragų, nusipirko degtinės ir susikvietė š. m. Atvelyky naktelė bendrą balių ir kryžių parvežtas kunigas pašventino. Tik dėja per naktį besilinksminant, kažkas ne tik senąjį, bet ir naująjį kryžių sudaužė. Po baliiaus visi nusiminę stebėjosi, kad baliavojo nažinia už ką.

Visi skaito vienintėli darbų žmonių laikraštį „L. Aida“ žr. Nėlik ir Tamsta be šio laikraščio.

SIUVYKLA LIETUVA

Kazio Žebrausko
Rua Duque de Caxias, 63

Siūvame vyriškus rūbus pagal paskutinių madų (figuring). Darbas garantuotas ir Tautiečiams daromė nuolaidas. Medžiagų pasirinkimas taipgi yra vietinių ir užsieninių.

Adresas: rua Duque de Caxias, 63
SÃO PAULO

Pranesimas

«Lietuvių Aido Brazilijoj» Administracija praneša pusmetiniam laikraščio prenumeratam, kad jau pirmas pusmetis užsibaigė ir reikia atnaujinti laikraštį antram pusmečiui. Neužsimokėjusiems už antrą pusmetį laikraštis nebus siunčiamas. Pusmetiui kaina 7\$

Dr. R. Oliva

ADVOKATAS

Veda Civilines, Komercines ir kriminalines bylas.

Rua do Carmo, 18 - 1 aukštas
telefonas: 2-4752.

Alfataria Vilnius

[FILIAL]

Tautiečiai, ar Jūs mylite vilkėti gražius rūbus. Rūbai gražūs tik tada, kuomet jie gerai pasiūti. Atsilankę siuvyklon Vilnius [filial] tikrai liksite patenkinti. Darbas švarus ir garantuotas. Pigiau negu kitur. Tautiečiams daromos nuolaidos. Didelis medžiagų pasirinkimas vietinių ir užsieninių. Alfataria Vilnius [filial] randasi labai patogioje vietoje kiekvieno rajono tautiečiams. Tik dvi minutės nuo didžiojo pašto. AvS. João, P-ça Julio Mesquita, 60.

SIUVYKLA

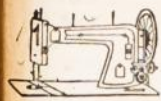
ESTAN

Lietuviai — vyrai, ponios, panelės! norėdami palaikyti savo elegantiškumą ir sutaupyti savo sunkiai uždirbtus pinigus, kreipkitės į Stasio šliktą siuvyklą. Tai vienintėli, kuri dirba už prieinamas kainas ir atesko už darb- Ten pat yra specialus skyrius moteriškiems rūbams, ypač paltams ir koostiumams
Rua da Conceição, 79-a. S. Paulo. Prieš Luz stoj!

Dėmesio

Pasų metrių ir kitų dokumentų vertimai iš lietuvių ir kitų kalbų. Po tuos kalbą — Paruošiamieji vėbės dokumentus, Carteiros de Identidade, Chamadas, — Rasome laiškus kontraktus, prašymus, pareiškimus, kopijas, ir kt. Reikalui esant, kreipkitės Rua da Mooca, 424 S. PAULO

Siuvamos Masinos

Padėvėtos siuvamos masinos, beveik naujos, digiausiomis

kašomis, tik
CASA ADÃO

R. Conselheiro Ramalho, 274 Pampas Av. Brigadeiro Luiz Antonio
Telefonas: 7-6191.
Peršintimas interioran mūsų sąskaiton
Bondes: 3, 5, 30, 47.

**DANTU GYDYTOJAS
JOSE LEVKOVICH**

R. Silva Pinto, 264 (ant. 46) B. Ret.
Atsižvelgdamas į sunkų laiką, omlarė sumažinti kainos už dantų gydymą ant pusės kainos, kaip anai: ištraukti dantį be skausmo 5\$000; plomba cidabro purceleno 8\$000; gryno aukso danties vainikėlis 4\$000.
Kalbama lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

DR. H. S. MINDLIN**RUSU MEDIKAS**

Vidujinių, moterų ir venerinių ligų gydytojas.

Priėmimo val. nuo 2 iki 6 val.

Telefonas 4-5515

R. Barão de Itapetininga, 10 9 aukštas. — Salės 920-918

Buto telefonas: 4-0854

**FOTOGRAFAS IS
KAUNO****GILUC**

savo menišku darbu dar moderniškas visokių rūšių fotografijas iš geriausios užsienės medžiagos papiginta kaina. Be to, europiečiams daroma nuolaida.

Adresas: Rua José Paulino, 118A

Bom Retiro.

„L. Aidas Br.“ metams kaštuoja 12\$. Pinigus siųsti įvertintam laiške adresu „L. A. B.“ R. da Mooca, 424.

**Prof. Dr. Mario
Gnecco**

Ir gydytojo padėjėjas

I. Garlo

Akušerija, moterų ir vyrų ligos, sifilis, šankeris, triperis pagydoma laike 3 — 5 savaitė. Odo, vidujinės ir mažakraujystės ligos. Venerinuką pagydo be operacijos. Ištyrimas nugarkaulio smegenų, pumo, šmatų ir skreplių. Kalba lietuviškai ir kitomis kalbomis.

Priėmimo valandos nuo 2 iki 7 val. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 11 val. Rua Barão Pampas Av. 5, 1 aukštas salė 5 (re. L. A. B.)

**DAKTARAS
A. JAZARA SNEGE**

(Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidujinių, venerinių ir moteriškų ligų specialistas, chirurgas.

Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.

Ladeira Porto Geral, 12, salės, 4 ir 5, (kampas rua Boa Vista ir 25 de Março).

Gyvenamoji vieta ten pat 5 aukšte. Telefonas 2-5068

Rukantieji!

PRIVALOT žinot, kad malonu ir pigu rūkyti nekenksmingose nikotinėse gilzėse, kurių mundstukuose yra vata ir sunaikina nikotiną. Labai pigiai kaštuoja: 100 ŠTUKU 600 REISU, 1000 ŠT. — 4\$500, taip mašinėlė dirbti papirosams kaštuoja 1\$000. Persiuntimas interioran 1000 št. gilzų — 6\$000.

RUA S. CAETANO, 208 — S. PAULO

Casa Genny

Papirosinė popiera «Paris» 100 knygučių ir vienas kartonas 12\$000.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro, 32 sobroloja Tel. 2-6393
S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip antai: chamadas, naturalizacijos, carteira de identidade ir kitus dokumentus.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.

Vokiečių fotografijų
įstaiga
„BERNARDO“

Isteigta 1890 metais
Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinaime, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.
Arthur Schmidt

Rua São Caetano, 111
(senas nr. 103) S. PAULO
Telephone 4-5576

**Vaistinė
PASSERINI**

Provizoriaus
CARLOS PASSERINI

Leidžiame adatas. Kainos pigios. Patarnaujame ir naktį.

Rua Dr. Silva Pinto, 267
(Bom Retiro).

Telephone 5-3584,
S. PAULO

Dantų gydytoja

Dr. B. Levin

Diplomuota Saratavo universiteto ir buv. prof. Tišinskago asistentė Lvove. Gydo, traukia ir deda dantis. Kainos pigios. Ligonius priima kasdien nuo 9 iki 12 val. ir nuo 2 iki 10 val. vak.

Kalba rusų, lenkų, vokiečių ir kt. kalbomis.
Adresas Rua José Paulino, 109. Tel. 5-6307
(virš lietuviškos vaistinės José Paulino).

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijos, Rygos ir Rio de Janeiro universitetu.

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Gonoreia — Sifilis.
Gydymas kalnų saule.

Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak.
Susikalbama lietuviškai.

Rua Barão de Itapetininga 37-A. 1-as aukštas
Tel. 4-1705.

LABOTORIJA**MEDICINIŠKAS ISTYRIMAS**

(Nugarkaulio smegenų kraują šlapimo ir išmatų)

Tikras ir geras.

Dr M: KANDIA IR A. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukštas.

Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

LIETUVISKA VAISTINE**“José Paulino”**

RUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph. 5-6307
(BOM RETIRO)

Visokių vaistų, parfumerijos daiktų, perryšimo medžiaga pigiausiomis kainomis.

Su pagarba Provizorius A. RUMMEL
Medicinos pagelba kasdien už dyka nuo 5 iki 9 v. v.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto)

su didele praktika Europoj ir Brazilijoje.

Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas

LABORATORIA: nugarkaulio smegenų, šlapimo ir išmatų istyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 val. vak. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta

Rua Ypiranga, 15, app. 4 - Telef. 4-0316 - S. PAULO

Charutaria Central da Mooca

Isteigta 1915 metais

Eduardo Rodrigues

Visokiausios rūšies cigarai, charutai, papirosams dirbti ir kiti reikalingi rūkanties dalykai. Taip pat geriausios rūšių tabakas palaidas, pokelialis ir „corda“.
Pasirinkimas didžiausias pagal vartotojo pageidavimą.
S. Paulo, Rua da Mooca, 420. Tel. 9-1264.

LIETUVISKA**SPAUSTUVĖ**

rua da Mooca, 424

Atlieka visokius spaudos darbus įvairiomis kalbomis. Darbas atliekamas švariai, greitai ir pigiai. Reikalui esant, visuomet kreipkitės tik į Lietuvišką Spaustuvę

R. da Moo'ca, 424

**KIEKVIENO LIETUVIO
NAMUOSE**

turi rasti

„Liet. Aidas Br.“

Jo kaina:

metams . . . . . 12\$

pušei metu . . . . . 7\$

(„Liet. Aidas Br.“

Adresas (R. da Mooca) 424

(S. PAULO)

Daktaras A. M. Kandia

Venerinių, vidujinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9-11 v. ir nuo 3-9 v

Analizė ligoniams nemokama.

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukštas.

Tel. 4-0218.

Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

**Dr. ADOLPHO TAUBKIN
ADVOKATAS**

(Diplomuotas S. Paulo Fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (ipotikos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t.t.), skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, 2-as aukštas

Telef. 2-1629

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val. vak.

KALBA LIETUVIŠKAI

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

„Patriotus nugabeno į daboklę“

Būvusio konsulo Mačiūlio palkikai «lituaniečiai» dažnai ruošia parengimus, kurie neapseina be peštynių ir policijos įsikišimo. Taip peireitą šeštadienį Mokos lituaniečiai «Dariaus — Girėno» salėje buvo surengę vakarą. Kaip ir visuomet, taip ir šiuo sykiu be triukšmo neapsiėjo. Tie mūsiškiai «patriotai» labai neapkenčia «nepatriotų» ir kiekvieną jie vadina «komunistu». Taip ir čia minimam vakarėlyje «patriotam», matyt, nepatiko, kad «nepatriotai» pakritikavo juos ir vieną kitą žodį išsitarė prieš mačiuliškas padlyzas. Tuojaus jie pašaukė policiją, pranešdami, kad «komunistai» jų parengime kelia triukšmą. Tuojau pribuvo į «Dariaus — Girėno» salę policija ir kareiviai su kulkosvaidžiais apginti «patriotų» nuo «komunistų». Bet policija neradusi tariamų komunistų, paėmė pačius „patriotus“ į būdą, visus jų protokolus, knygas ir „lituaniečių“ narių sąrašą išsivežė į nuvadą.

Vadinasi, ko norėjo, tą ir gavo mūsų „patriotai“.

Rep.

Akcinė b-vė „Brazilitas“

Visgi mūsų tautiečiai nesnaudžia, tveria visokias draugijas, sąjungas, bendroves. Bet iki šiol visos gyvavusios bendrovės ir draugijos jokios naudos neatnešė, jos buvo tveriamos pavienių žmonių tikslu pasipinigauti.

Teko sužinoti, kad Bom Restire veikia, jau geras laikas, kaž kokia akcinė bendrovė „Brazilitas“. Kas tos bendrovės kūrėjai ir koks jos tikslas bei uždaviniai, sužinoti netako, nes ji nuo visuomenės akių kažkodėl slepiama. Tik yra žinoma, kad joje daugumoj priklauso mačiuliškos dvasios žmonės. O jau iš to, galima spręsti ir tos bendrovės tikslas.

Kve-kve.

Iš fazendų nė balso

Lietuvių fazendose dirbančių yra apie 50%. Bet kaip gaila, kad jie nieko neparąšo iš savo gyvenimo, savo vargus ir darbus. Labai retai, kartais viena kita žinutė pasirodo iš fazendų ir vėl tylu, lyg mūsų brolių juose nebūtų, lyg vargo nevargtų. Fazendose gyvenantieji lietuviai turi dalintis sa-

vo mintimis, savo vargais ir rūpesčiais su miestiečiais. Dėl to nereikia «amžinai» nutilti, reikia rašyti, nes ir miestiečiams įdomu žinoti, kaip kur gyvena lietuviai, ypač fazendose.

Taip pat mažai žinių esti ir iš kitų miestų lietuvių kolonijų, kaip Rio de Janeiro, Santos, Curityba, Cambará, Porto Alegre, Minas. Lyg ten lietuvių nebūtų.

Taigi, už S. Paulo gyvenantieji lietuviai, rašykite kuo daugiausia iš savo apylinkių apie lietuvių gyvenimą. Nebūkime taip užsidarę.

K o r s p.

Kaip gyvena mūsų kolonistai

Teko pasikalbėti su vienu lietuviu kolonistu, Juozu Šukiu, kuris susidėjęs dar su trijais lietuvišiais, turi pirke 20 alkierių žemės ir ūkininkauja jau šešti metai. Žemę pirko „Baliza“ kolonijoj ir jau išsimokėjo.

Labiausiai man buvo įdomu sužinoti, kaip lietuviui kolonistam sekasi gyventi. Apie tai man papasakojo J. Šukys.

— Gyvendamas kolonijoj, toli nuo geležinkelio (iki artimiausios stoties apie 70 kilometrų), tarp miškų yra labai nuobodu. Bet darbas į kurį esame įsikinę, nuobodžiauti neduoda. Reikia nuo tamsos iki tamsos dirbti ir labai sunkiai dirbti, kad kokį vieną kit alkierį žemės apdirbus ir pasėjus kokių nors augalų. O žemę „išarti“ reikia rankiniu matiku, ne taip kaip Lietuvoje plūgais ir kitokiais įrankiais su arkliais išpurendami žemę. Taigi darbas yra be galo sunkus. Palengvinti darbą nėra išteklių.

Apdirbus vieną kitą alkierį žemės ir jį apsodinus, darbas nesiliauja; reikia nuolatos ravėti, naikinti visokius augalų parazitus, tol iki augalas prinoksta ir jis nuo dirvos nuimamas. Pasitaiko, kad vieną sykį apšėtas laukas priseina antru kartu sėti. Nes uždeję skruzdės ir kitoki vabzdžiai per vieną naktį sunaikina visus pasėlius ir dirva lieka plika. Visokiems parazitams naikinti reikalingi visokie prietaisai ir įvairūs nuodai. O visa tai labai brangiai kaštuoja. O vis dėl to be to negalima apseiti, norint sulaukti derliaus, kad jį sveiką nuėmus ir pardavus.

— Mūsų apylinkėj auga įvairūs augalai ir žinant kokiais metais ką sėti jie gerai uždera. Tik labai yra sunku su pardavimu. Nes toli nuo gele-

žinkelio stoties, reikia gabenti su sunkvežimiais ir brangiai mokėti už nugabenimą į stotį. Savų automobilių neturime. Žinoma, jei būtų keliolikos, ar kelių dešimtų lietuvių kolonija, viskas eitų lengviau ir nauda būtų daug didesnė. Galima būtų įsitaisyti bendras žemės dirbimui mašinas, vieną kitą automobilių ir darbas būtų daug našesnis ir pelno daugiau būtų.

Labai gražiai čia gyvena japonai, kurie kuriasi ant žemės didelėm kolonijom savo vyriausybės padedami. Mums irgi dažnai priseina iš jų šio-to pasimokinti. Bet vistiek pavieniems yra labai sunku su visu kuo ir susilyginti su kolektyvine kolonija, negalima. Jeigu pas lietuvius būtų pakankamai pinigų, kad būtų galima gauti paskolos, kaip gauna japonai iš savo vyriausybės, ir lietuviai būtų susibūrę į vieną koloniją, galima būtų gyventi gerai ir turėti iš žemės pelno. Tokiose kolonijose ir lietuvių ištautėjimas neitų taip didele vaga.

Juk reikia mstianti, kad apie 50% lietuvių gyvena ant ūkių; vieni ant savų, kiti dirba dvaruose (fazendose) išsiblaškę tarp vietinių. Ir tokiose sąlygose gyvenančių lietuvių vaikai nebekalba lietuviškai. Ištautėjimas eina dideliu spartumu. Tėvai nekaltai, kad jų vaikai jau nebekalba lietuviškai, čia kaltos sąlygos, kuriose lietuviai gyvena.

Daug rašo lietuvis laikraščiai apie lietuvių ištautėjimo pavojų, kuris ypač smarkiai vyksta Brazilijoj. Bet tam pavojui pašalinti jokių priemonių nesiimama.

Veltui

Gaukite pilnų patarimų lietuvių kalboj, kaip apsaugoti sveikatą, išsaugoti gražų veidą,

išsigydyti nuo reumatizmo, nuovargio darbe, geltonosios (amarelės) ir mazelio (callos). Šiandien pat parašykite, prisižadami savo tikrą adresą ir pašto ženkluką

EX P E D I T O R I A

„NELLY“
Rua Carnot, 51, (Canindé) S. Paulo-Brasil

Jau 10 metų, kaip lietuviai gyvena Brazilijoje. Bet per tą dešimtmetį jokio dėmesio Lietuva nekrauna į juos. Vietoj padėti Brazilijos lietuvius suburti į vieną, ar kelias kolonijas (bus daugiau)

Naujiena

S. Paulo mieste veikia gerai rengta Pirtis, lygiai kaip ir mūsų šalyje: su garu, vantomis ir voniomis. Vonios atidarytos kiekvieną dieną nuo 7 val. ryto ligi 10 val. nakties. Gero pirtis moterims kiekvieną virtadienį nuo 11 val. ryto ligi 10 val. nakties; vyrams — kiekvieną penktadienį ir šeštadienį nuo 11 val. ryto ligi 10 val. nakties ir sekmadienį nuo ryto 8 iki 5 v. vak.

Kaina: Vonios (1 val.) 2\$500
Garas laikas neribotas

Rua Tenente Penna, 29. B. R. Bondės ir autobusai:
Casa Verde ir Rua Italiana

Paieskojimas

Mykolas Birieta paieško švogerį Alfonsą Svilainį. Prieš metus gyveno Serra Brota, Paskutiniu laiku girdėjau jį Barbaçena. Kas apie jį žino, jo paties prašau atsilepti į Aidas Br. Redakcija, rua da Oca, 424 S. Paulo. Už suteiktų žinių, būsiu dėkingas.

M. Birieta

Dr. R. Oliva
ADVOKATAS

Veda žemiu ir investmentų bylas
Rua do Carmo, 18 - 1 aukštas
Telefonas

EMPRESA MARITIMA TRANSATLANTICA

R. BENJAMIN CONSTANT, N. L. T. AND
(ESQ. PRAÇADASE)
SÃO PAULO

TELEPHONE: 2-7485

TELEGRAMMAS: TRANSMAR-S. PAULO

Laivakortės

šamados su ir be depozito (užstato), išėmimas čekių.

Pasai
ir
Vizos

Be jokių tarpininkų kainas pat. krinkite pas mus

KAINOS LABAI ZEMOS

WILLA ZELINA

AUKŠTA VIETA, GERAS ORAS, PLAČIOS GATVĖS, SVEIKAS VANDUO, ELEKTROS ŠVIESTA, LIETUVIŲ, BAŽNICA IR T. T. BONDŽIŲ, AUTOBUSŲ IR TRAUKINIŲ SUSISIEKIMAS SKUBEKIT. ĮSIGYTI NUOSAVA ŽEMĖS SKLYPA! DUODAMA MATERIŲ IŠSIMOKĖJIMUI. TEIRIAUTIS! JIMUI. DAR YRA ŽEMĖS PO 10,000 UŽ M² ILGAM IŠSIMOKĖJIMUI. TEIRIAUTIS! PRAÇA ANTONIO PRADO Nº3 SOB. TELEPHONE 2-5023

VIETOJE:
PAS KARLOS KORKISCHKO
AV. ZELINA Nº33
ŽEMĖS SAVININKAS CLAUDIO MONTEIRO SOARES.